

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 8P/183/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6319202561
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Elena Lámerová
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2020:6319202561.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno, sudkyňou JUDr. Elenou Lámerovou, v právnej veci starostlivosti o maloletého X. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. K., G. XXX/XX, v zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Brezno, syna otca X. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. K., G. XXX/XX a matky Z. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. nad E., K. XXX/X, t.č. Z., J. cesta XXX/XX, o návrhu navrhovateľa V. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. K., G. XXX/XX, o zverenie maloletého do jeho náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Návrh navrhovateľa na zverenie maloletého X. D., nar. XX.XX.XXXX do jeho náhradnej osobnej starostlivosti sa **z a m i e t a**.

II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu 12.11.2019 sa navrhovateľ, starý otec maloletého, domáha aby maloletý jemu bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti s tým, že rodičia maloletého budú zaviazaní prispievať na neho výživným po 30,- Eur mesačne. Svoj návrh odôvodňuje tým, že matka sa o maloletého nestará od narodenia, nakoľko je psychicky chorá. Neprejavuje žiaden záujem o maloletého a toho času sa odsťahovala ku svojej matke. Otec maloletého nezvláda jeho výchovu, je invalidný dôchodca s mentálnym postihom. Maloletý pochádza z manželstva, rodičia majú ešte jedno maloleté dieťa, ktoré je s matkou.

2. Rodičia maloletého sa k návrhu na výzvu súdu nevyjadrili. Hoci otec maloletého predvolanie prevzal na pojednávanie vytyčené na deň 03.03.2020 sa nedostavil, súd pojednával a rozhodol v jeho neprítomnosti.

3. Na pojednávaní súd vykonal dokazovanie a to výsluchom navrhovateľa, matky maloletého, kolízneho opatrovníka a oboznámením sa s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise.

4. Navrhovateľ na pojednávaní zotrval na písomnom návrhu v plnom rozsahu. Svoj návrh odôvodnil tým, že matka maloletého je preč a otec sa o maloletého nechce starať. On býva s družkou D. K. a ich spoločným dospelým synom S. K.. K dispozícii majú kúpeľňu, kuchyňu a spálňu, v dome je zavedená voda, elektrika. Otec maloletého býva v tom istom rodinnom dome v inej miestnosti, do ktorej sa chodí samostatným vchodom odzadu, tam nemá zavedenú vodu, po vodu si chodí do jeho domácnosti, má elektriku, varí si sám na sporáku, tam si aj kúri. Otec maloletého si sám varí z toho čo si kúpi, niekedy sa príde najesť aj do jeho domácnosti. Otec maloletého vie uvariť hádam všetko. Maloletému X. na rodičovské združenie chodí tak jeho otec ako aj on - navrhovateľ a tiež D. K.. Otec sa o maloletého nestará, keď jemu družka odišla - teda matka maloletého, on sa iba túla. Je zdravý, schopný sa postarať

o maloletého. V súčasnosti pracuje na dohodu ako pomocník pri murároch v Brezne, keď pracuje je v práci od 7:00 hod. do 17:00 hod., v tom čase sa o maloletého X. stará D. K., ktorá je doma, pretože nikde nerobí.

Navrhovateľ dodal, že o svojho syna - otca maloletého X. sa nemusí starať, on sa stará sám o seba, poberá svoj invalidný dôchodok, s ktorým si sám hospodári, za elektriku mu prispieva mesačne 20,- Eur. V dome si tak navrhovateľ ako aj otec maloletého kúria drevom, drevo od horára kupuje navrhovateľ, chystať ho chodí navrhovateľ spolu s obidvoma synmi, teda X. - otcom maloletého, ako aj s S.. Všetci spoločne drevo doma kálajú, ukladajú. Otec maloletého chodí na kontroly k lekárovi sám, keď sa túla tak sa dokáže túlať s kamarátmi sám, prídu pre neho a on s nimi niekde ide. Otec maloletého si sám vyberie lieky v lekárni, tieto lieky vie sám užívať.

5. Matka maloletého súdu uviedla, že s otcom maloletého žili ako druh a družka. Z ich vzťahu pochádza maloletý X., ale tiež aj maloletý Q., ktorý má 5 rokov, pričom otcovstvo k nemu zo strany biologického otca X. D., nar. XX.XX.XXXX nebolo uznané. Do októbra 2009 spolu bývali v tých priestoroch, v ktorých v súčasnosti zostal bývať otec maloletého, a to v dome v Pohronskej Polhore. Zo začiatku sa s otcom maloletého hádali a aby pri týchto hádkach otec neublížil maloletému X. tak si ho starý otec - navrhovateľ zobral k sebe. Podľa nej sa otec o maloletého nevie postarať, ani peniaze jej nedával. Je pravdou, že otec maloletého vie uvariť všetko. Pri odchode zo spoločnej domácnosti si zobrala maloletého Q., bola by si zobrala aj maloletého X., ale otec jej ho nechcel dať a aj maloletý X. plakal a držal sa navrhovateľa. Ona by sa o maloletého X. postarala, ale nevie či by jej ho navrhovateľ a otec maloletého dali. V podstate aj súhlasí s tým, aby sa o neho postaral navrhovateľ, nie otec, lebo ten nevie a ani sa nechce o neho starať. Uvažuje, že podá návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému X..

6. Kolízny opatrovník súdu uviedol, že v roku 2015 už po narodení maloletého Q. prišlo na úrad anonymné podanie, že sa zanedbáva starostlivosť o maloleté deti. Pracovníčky úradu boli šetriť, nestarostlivosť sa nepotvrdila. Odvtedy nemali žiadne iné hlásenie ohľadom maloletého X. a maloletého Q..

V súčasnosti boli šetriť pomery v rodine maloletého. Je evidentné, že celodennú starostlivosť maloletému zabezpečuje navrhovateľ so svojou partnerkou. V rozhovore otec maloletého sám uviedol, že on sa nedokáže postarať o maloletého, preto súhlasí s náhradnou osobnou starostlivosťou. V októbri 2019 matka maloletého odišla do Galanty. Požiadali Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Galante o prešetrovanie pomerov kde teraz matka maloletého býva. Zistili, že má vytvorené podmienky pre výchovu oboch maloletých synov, riadne sa stará zatiaľ o maloletého Q.. Pri starostlivosti o neho jej pomáha jej matka so svojim priateľom. Vzhľadom na tieto nové skutočnosti kolízny opatrovník navrhol návrhu navrhovateľa nevyhovieť.

7. Z písomnej správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno zo dňa 11.02.2020 súd zistil, že v čase šetrenia boli v domácnosti prítomní navrhovateľ, otec maloletého a maloletý X.. Maloletý X. sa práve vrátil s otcom zo školy.

Rodina maloletého X. obýva murovaný dom, ktorý je v osobnom vlastníctve družky navrhovateľa D. K.. Rodina má k dispozícii kuchyňu, priestranú izbu, 2 izby v podkroví domu a sociálne zariadenie. V dome je zavedená vodovodná i elektrická prípojka, kúria sa tuhým palivom. Domácnosť je vybavená starším funkčným nábytkom a elektrospotrebičmi. V spoločnej domácnosti žije navrhovateľ s družkou D. K., otec maloletého, maloletý X. a spoločný syn navrhovateľa s družkou S. K., nar. XX.XX.XXXX.

V rozhovore starý otec pracovníčkam Úradu práce uviedol, že každodennú starostlivosť maloletému poskytuje on so svojou družkou, nakoľko otec maloletého starostlivosť o neho nezvláda, pretože sám je psychiatrický pacient. Z tohto dôvodu poberá aj invalidný dôchodok. Otec každý deň maloletého X. sprevádza do školy a zostáva s ním v škole počas vyučovania. Maloletý X. je na vyučovaní 2 hodiny denne, má individuálny vzdelávací plán. Maloletý sa stravuje doma, každý deň varí navrhovateľova družka pre celú rodinu. Navrhovateľ so svojou družkou sprevádzajú maloletého aj na odborných vyšetreniach.

Otec maloletého pracovníčkam pri šetrení uviedol, že on sám starostlivosť o maloletého X. nezvláda. S matkou maloletého mali občas medzi sebou nezhody, niekoľkokrát odišla zo spoločnej domácnosti, toho času žije u svojej matky v Galante.

Maloletý X. pracovníčkam úradu uviedol, že sa má dobre, nič mu nechýba. V škole sa mu páči. Vo voľnom čase rád pomáha starkému - navrhovateľovi okolo domu alebo idú na prechádzku. Uviedol, že

starkého a starkú (navrhovateľa a jeho družku D. K.) má veľmi rád. Dodal, že s matkou nie je v kontakte, odišla od nich aj s mladším bratom Q..

8. Z písomnej správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta o prešetrení pomerov v domácnosti matky maloletého zo dňa 26.02.2020 súd zistil, že dňa 25.02.2020 bolo vykonané šetrenie v domácnosti matky maloletého, ktorá býva u svojej matky. V čase šetrenia sa v domácnosti zdržiavala matka spolu s maloletým Q. a druh jej matky Z. Y., nar. XX.XX.XXXX. Stará matka maloletého Z. D. st. sa v čase šetrenia nachádzala v práci. Maloletý Q. bol počas šetrenia pekne a čisto oblečený, usmieval sa. Matka maloletého pracovníčkam uviedla, že do domácnosti svojej matky prišla s maloletým Q. v októbri 2019 a ďalší syn X. ostal v starostlivosti navrhovateľa. Matka s maloletým Q. so svojou matkou a jej partnerom obývajú prízemný rodinný dom, ktorý je vo vlastníctve starej matky maloletého zo strany matky a pozostáva z chodby, špajze, kuchyne, 2 izieb a kúpeľne. Toaleta nie je súčasťou domácnosti, nachádza sa vo dvore rodinného domu a podľa druhu starej matky maloletého zo strany matky ju plánujú čoskoro spraviť vo vnútri. Súčasťou rodinného domu je aj letná kuchyňa. Matka s maloletým Q. majú k dispozícii svoju izbu, ktorá je riadne a účelne zariadená primerane ich potrebám. Celá domácnosť je riadne a účelne zariadená, v čase šetrenia bola v domácnosti čistota a poriadok na požadovanej úrovni. V dome je zavedená električka, plyn a vlastná voda. Matka je nezamestnaná, evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie, poberá prídavky na maloletého Q.. Prídavky na maloletého X. poberá jeho otec. Stará matka maloletého zo strany matky je zamestnaná v zeleninárskej spoločnosti v Kráľovej pri Senci so zárobkom cca 800,- Eur mesačne. Druh starej matky maloletého zo strany matky je nezamestnaný, nie je evidovaný, dobrovoľne odvádza do Sociálnej poisťovne, brigáduje na stavbách a dokáže si zarobiť týždenne 150,- až 300,- Eur. Matke maloletého finančne pomáha jej matka spolu s druhom. Otec sa o maloletého Q. nezaujíma, nenavštevuje ho a vyjadril sa, že ho nechce ani vidieť, na jeho výživu nijakým spôsobom neprispieva. Matka pracovníčkam uviedla, že so zverením maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľovi súhlasí.

9. Z Registra tunajšieho súdu bolo zistené, že navrhovateľ bol trestným rozkazom č.k. 3T/56/2019-92 zo dňa 17.05.2019, právoplatným 08.06.2019 uznaný za vinného, pretože dňa 14.02.2019 v čase od 8:00 hod. do 13:00 hod. v Katastri mesta Brezno v lokalite zvanej Kubická v areáli starej pily spôsobil poškodenie a znefunkčnenie 4 kusov kovových koľajových dopravníkov, ktoré odviezol do zberných surovín, kde ich speňažil a peniaze z predaja od cudzeného železa minul pre vlastnú potrebu, čím sa dopustil poškodenia cudzej veci a spôsobenia tak na cudzom majetku malej škody, čím spáchal prečin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona, za čo bol odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 5 mesiacov s podmieneným odložením na skúšobnú dobu v trvaní 15 mesiacov a s povinnosťou nahradiť poškodenému škodu vo výške 583,18 Eur.

10. Z vyšetrovacieho spisu č. ORP-131/BR-BR-2019 pripojenému k spisu tunajšieho súdu zn. 3T/56/2019 súd zistil, že navrhovateľ za posledných 5 rokov má v ústrednej evidencii priestupkov Ministerstva vnútra SR 15 zápisov, ktoré sa týkajú najmä porušovania pravidiel cestnej premávky, veľká väčšina sa týka technického stavu osobného motorového vozidla, prekročenie počtu osôb vo vozidle, ako aj prekročenie rýchlosti.

11. Zo správy obce Pohronská Polhora doručenej 05.02.2020 súd zistil, že otec maloletého je slobodný, žije v spoločnej domácnosti s otcom (navrhovateľom) a Spojená škola Pohronská Polhora oznámila zanedbávanie povinnej školskej dochádzky maloletého X. v rozsahu 19 neospravedlnených hodín.

12. Podľa § 44 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len Zákon o rodine) náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

13. Podľa § 44 ods. 3 Zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je

- a) zverenie maloletého dieťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (náhradná osobná starostlivosť)
- b) pestúnska starostlivosť
- c) ústavná starostlivosť.

14. Podľa § 44 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

15. Podľa § 45 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len Zákon o rodine) ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

16. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že maloletý X., nar. XX.XX.XXXX pochádza zo vzťahu navrhovateľovho syna X. s Z. D., nar. XX.XX.XXXX. Z tohto vzťahu pochádza aj maloletý Q., nar. XX.XX.XXXX, ktorého otcom je podľa jeho matky X. D., nar. XX.XX.XXXX, avšak otcovstvo k maloletému neuznal. Matka maloletého po odchode zo spoločnej domácnosti so synom Q. sa o tohto riadne stará v domácnosti svojej matky v Jelke, má tam vytvorené podmienky aj na starostlivosť o svojho druhého syna - maloletého X., nar. XX.XX.XXXX.

Z dôvodu ustanovenia § 44 ods. 1 Zákona o rodine vyplýva, že náhradná osobná starostlivosť prichádza do úvahy v prípade ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Matka maloletého starostlivosť o neho nezabezpečuje, pretože po jej odchode zo spoločnej domácnosti zostal u otca, avšak má podmienky na to, aby sa mohla o neho tiež starať tak ako o syna Q. a súdu aj uviedla, že zvažuje podanie návrhu na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému.

V tomto konaní nebolo preukázané, že otec maloletého, v starostlivosti ktorého maloletý zostal po odchode matky zo spoločnej domácnosti, sa o neho nemôže starať, resp. že by mu starostlivosť nemohol zabezpečovať, nakoľko podľa vyjadrenia navrhovateľa otec maloletého sa dokáže postarať sám o seba, netreba sa o neho starať. Zároveň všetci tak navrhovateľ ako aj otec spolu s maloletým bývajú v jednom rodinnom dome, aj v čase šetrenia v domácnosti navrhovateľa bol zastihnutý otec maloletého, ktorý s maloletým sa vrátil zo školy. To, že navrhovateľ spolu so svojou družkou pomáhajú otcovi maloletého pri starostlivosti o neho, nie je dôvodom na nariadenie náhradnej osobnej starostlivosti. Dokonca aj pri takejto poskytnutej pomoci pri starostlivosti o maloletého došlo k tomu, že Spojená škola Pohronská Polhora oznámila obci Pohronská Polhora zanedbávanie povinnej školskej dochádzky maloletého X. v rozsahu 19 neospravedlnených hodín.

17. Ustanovenie § 45 Zákona o rodine v prípade ak by prichádzala do úvahy náhradná osobná starostlivosť vyžaduje aby osoba, ktorej je dieťa zverené do takejto starostlivosti spĺňala kritériá tak osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti zaručovala, že náhradnú osobnú starostlivosť bude vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

Navrhovateľ preukázal súdu potvrdením od lekára, že po zdravotnej stránke dokáže sa o maloletého postarať. Avšak jeho spôsob života, ktorý súd posudzuje podľa množstva zápisov v registri priestupkov a taktiež aj podľa právoplatného odsúdenia za majetkový trestný čin, nespĺňa podmienky stanovené zákonom na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti.

18. Na základe zistených skutočností uvedených najmä v bode 16 a 17 súd považuje návrh navrhovateľa za podaný účelovo. Vzhľadom k tomu, že nie sú splnené predpoklady, ktoré Zákon o rodine vyžaduje pre náhradnú osobnú starostlivosť, súd návrh navrhovateľa v plnom rozsahu zamietol.

19. O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 a nasledujúcich CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania ak tento zákon neustanovuje inak. Súd v konaní ani nezistil také skutočnosti, pre ktoré by priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov považoval za spravodlivé, nikto z účastníkov sa ani takejto náhrady trov konania nedomáhal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je p r í p u s t n é odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne na Okresný súd Brezno.

Podľa § 363 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP"), v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky; súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd; konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené; alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a podľa § 62 ods. 1 CMP aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 232 ods. 2 CSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak.

Podľa § 376 ods.1 CMP ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.